

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğü 1951 yılı Bütçesinde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı ve Bütçe Komisyonu raporu (1/335)

T. C.

Başbakanlık

Muamelât Genel Müdürlüğü

Tetkik Müdürlüğü

Sayı : 71 - 2250

Büyük Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğünün 1951 yılı Bütçesinde değişiklik yapılması hakkında Ulaştırma Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca 21 . I . 1952 tarihinde yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan kanun tasarısının gerekçesiyle birlikte sunulmuş olduğunu saygılarımla arz ederim.

Başbakan

A. Menderes

GEREKÇE

1951 yılı Genel Bütçe Kanununun 10 ncu maddesi gereğince Millî Eğitim Bakanlığı tarafından idare edilecek pansiyon öğrencileri için mezkûr kanuna bağlı (M) cetveline nazaran Millî Eğitim Bakanlığı pansiyonlarındaki öğrencilerden yılda en az 297 ve en çok 585 lira ve bu meyanda Edirne Pansiyonu için 396, Bilecik, Denizli, Niğde ve Afyon pansiyonları için 363 lira alınmaktadır.

Devlet Demiryolları Genel Müdürlüğünün Buca'daki Ortaokul Pansiyonunda mevcut olan 175 öğrenci için ihtiyar olunan çeşitli masraflarını da detaylı bir şekilde gösteren hesap listesi de ilişik olarak sunulmuştur.

Bu listede görüleceği veçhile öğrenci mevcuduna nazaran pansiyonunun yıllık gideri 139 098 lira tutmaktadır.

Devlet Demiryolları İdaresinin talebe yurtları (pansiyonları) yönetmeliğine göre pansiyonlardaki öğrenciler için memur ve hizmetlilerden ayda 10 liradan az ve 20 liradan fazla olmamak şartıyla ve dokuz aya munhasır olmak üzere aylıklarının yine % 10 u nispetinde pansiyon ücreti kesildiğinden, her öğrenci için (vazife başında kaza neticesinde ölenlerin çocukları hariç) ortalama bir hesapla ayda 10 ar lira kesildiği farzedilirse 175 öğrencinin bir yıllık ücreti 17 500 lira tutar.

Buca Pansiyonunun yıllık gider toplamından bu miktar düşülerek bakıyesi 175 öğrenciye tahsis edilirse, beher öğrenciye yılda 694.84 lira gider isabet ettiği görülür ki, kaydolunan genel gider toplamına pansiyon binalarının kira ve amortisman bedelleri ile demirbaş eşya amortismanları ve sair karşılığı dâhil bulunmadığı halde, gene Millî Eğitim Bakanlığı pansiyonlarından alınan en yüksek ücretten çok fazladır. Millî Eğitim Bakanlığı cetvelindeki Bilecik, Denizli, Afyon ve Niğde pansiyon ücretleri olan 363 lira ile mukayese edilirse (öğrencilerin giyim eşyası, kitap, kirtasiye ve okul levazimatı idareye ait olmak üzere) beher öğrenci için idare lehine $694.84 - 400.10 = 294.74$ lira fark husule geleceği tesbit edilmiş olur. Bunun 175 öğrenciye nazaran yıllık tutarı 51 580 liradır.

Bu itibarla Devlet Demiryolları Genel Müdürlüğü pansiyonlarındaki öğrenciler Millî Eğitim Bakanlığı pansiyonlarına gönderildiği takdirde yukardaki izahat ve rakamlara nazaran yine yukarıda arzedilen bina kirasiyle demirbaşların amortismanı hariç yılda en az 51 580 lira tasarruf sağlanacaktır.

Bu tasarrufu sağlamak maksadiyle Devlet Demiryolları Genel Müdürlüğünün 1951 yılı Bütçe Kanununa bağlı A/1 işaretli cetvelin 10 neu bölümünün 1 nei maddesiyle (R) işaretli cetvelin 10 neu bölümünün 1 nei maddesine ait formülde gerekli değişiklik yapılması için ilişik kanun tasarısı hazırlanmıştır.

İdarece 175 öğrenciye yapılan masraf

	Öğrenci	Gün	K.	Lira
175 öğrencinin işesi	175 ×	2.80	× 115 =	56 350
Müteferrik giderler (ısıtma, ilâç, çamaşır yıkama, su ilâhiri)				11 980
Öğretmen ve müstahdem maaş ve çocuk zamları				52 520
175 öğrenciye elbise	175 ×	50 =		8 750
Yeni giren 72 öğrenciye kasket bedeli	72 ×	3		216
» » 72 » palto »	72 ×	36		2 592
Ayakkabı (yenilere iki ve eskilere birer çift)	247 ×	20		4 940
Frenk gömleği (ikişer aded)	350 ×	5		1 750
				<hr/>
				139 098
İdarece velilerden alınan pansiyon ücreti (ortalama)				17 500
				<hr/>
				121 598

$$121 598 \% 175 = 694,84$$

beher öğrenciye : 694.84

Millî Eğitim Bakanlığı pansiyonlarına verildiği takdirde yapılacak masraf

175 öğrencinin elbise masrafı	175 × 45	8 750
Yeni giren 72 öğrenciye kasket	72 × 3	216
» » » » palto	72 × 36	2 592
Ayakkabı	247 × 20	4 940
Frenk gömleği	350 × 5	1 750
Kitap, kırtasiye ve okul levazımatı	175 × 30	5 250
Pansiyon ücretleri		64 020

Velilerden tahsil olunacak pansiyon ücreti

87 518

17 500

70 018

$$70.018 \div 175 = 400.10$$

(M) cetveli Bütçe Kanunu madde 10

(Pansiyoner öğrencilerden alınacak ücretler)

Millî Eğitim Bakanlığı

Okulun adı		Lira	Okulun adı		Lira
Adana Erkek	Lisesi	414	Kars	Lisesi	396
Adana Kız	»	414	Kastamonu	»	381
Afyon	»	363	Kayseri	»	414
Antalya	»	408	Konya	»	396
Balıkesir	»	435	Kütahya	»	363
Bursa Erkek	»	414	Sivas	»	396
Bursa Kız	»	414	Trabzon	»	396
İstanbul Çapa Erkek	»	558	Yozgad	»	381
İstanbul Çamlıca Kız	»	558	Aydın	»	381
Denizli İsmet İnönü	»	363	Bilecik	Ortaokulu	363
Diyarbakır	»	414	Bolu	»	381
Edirne	»	396	İzmir - Buca	»	474
İstanbul Erenköy kız	»	558	Çanakkale	Lisesi	396
Erzurum	»	417	Manisa	»	396
İstanbul Galatasaray	»	585	Maras	»	381
Gazianteb	»	381	Niğde	»	363
İstanbul Haydarpaşa	»	558	Yalvağ	Ortaokulu	297
İzmir Atatürk	»	474	Ankara İsmetpaşa Kız Enstitüsü		528
İzmir Kız	»	474	İstanbul Kadıköy Kız	»	528
İstanbul Kabataş	»	558	Erkek sanat enstitüleri ve erkek orta		
İstanbul Kandilli Kız	»	558	sanat okulları		363

Bütçe Komisyonu raporu

T. B. M. M.
Bütçe Komisyonu
Esas No. 1/335
Karar No. 52

20 . II . 1952

Yüksek Başkanlığa

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğü 1951 yılı Bütçesinde değişiklik yapılması hakkındaki kanun tasarısı komisyonumuza havale olunmakla Maliye Bakanlığı ve Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğü yetkili temsilcileri hazır oldukları halde incelenip görüşüldü.

Hükümet gerekçesinde; Devlet Demiryolları İdaresinde müstahdem memur ve hizmetlilerin çocukları için tesis edilen pansiyonlar masrafı Millî Eğitim Bakanlığı pansiyonları bedeli ile mukayese edildiği takdirde daha külfetli olması karşısında bu çocukların Millî Eğitim Bakanlığı pansiyonlarında okutturulduğu takdirde idarece tasarruf sağlanacağı göz önünde bulundurularak bu maksatla idarenin 1951 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1) işaretli cetvelin 10 ncu bölümünün 1 nci maddesi unvanının « pansiyonlar ve ilkokullar genel giderleriyle Millî Eğitim Bakanlığı yatılı okul ve pansiyonlarında okutulan öğrencilerin genel giderleri » şeklinde değiştirilmesi ve bu madde hakkında da (R) cetveline bir formül eklenmesi makasdiyle tasarının sevkedilmiş olduğu bildirilmektedir.

İdare tarafından okutturulan çocukların balarının, Devlet Demiryolları İdaresinin Talebe Yutları (pansiyonları) Yönetmeliğine göre, maaş

derecelerine göre 10 ilâ 20 lira arasında maaşlarından tevkifat yapıldığı ve ekserisi dağ başlarında vazife gören bu memur ve hizmetlilerin çocuklarının Millî Eğitim pansiyonlarında okutturulduğu takdirde idarece maddi tasarrufun da mümkün olacağını göz önünde bulunduran komisyonumuz tasarımı maddede yaptığı kelime değişikliği ile aynen kabul etmiştir.

Öncelik ve ivedilikle görüşülmesi dileğiyle Kamutayın onayına arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan V. Burdur F. Çelikbaş Afyon Karahisar A. Veziroğlu Bursa K. Yılmaz Giresun M. Şener İzmir B. Bilgin Konya R. Birand Trabzon S. F. Kalaycıoğlu	Sözcü Çanakkale E. Kalafat Antalya A. Sarıoğlu Çanakkale K. Akmanlar İstanbul H. Hüsmen Kastamonu H. Türe Malatya M. S. Eti	Kâtip Sivas H. İmre Bilecik Y. Üresin Giresun H. Erkmen İstanbul S. Oran Kırklareli Ş. Bakay Ordu R. Aksoy Urfa F. Ergin
--	---	--

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğünün 1951 yılı Bütçesinde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — 27 . II . 1951 tarihli ve 5742 sayılı Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğünün 1951 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1) işaretli cetvelin 10. bölümünün 1 neî maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

«Pansiyonlar ve ilkokullar genel giderleri ile Millî Eğitim Bakanlığı yatılı okul ve pansiyonlarında okutulan öğrencilerin genel giderleri».

MADDE 2. — Aynı kanuna bağlı R. işaretli cetvelin 10 neu bölümünün 1 neî maddesine ait formüle aşağıdaki fıkra eklenmiştir :

«Millî Eğitim Bakanlığı yatılı okul ve pansiyonlarında okutulan öğrencilerin pansiyon ücretleriyle sair giderleri».

MADDE 3. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4. — Bu kanunu Maliye ve Ulaştırma bakanları yürütür.

Başbakan
A. Menderes

Devlet Bakanı

Millî Savunma Bakanı
H. Köymen

Dışişleri Bakanı
F. Köprülü

Millî Eğitim Bakanı
T. İleri

İsko. ve Ticaret Bakanı
M. Etc

G. ve Tekel Bakanı
Sıtkı Yırcalı

Ulaştırma Bakanı
S. Kurtbek

Devlet Bakanı
Başbakan Yardımcısı
S. Ağaoğlu

Adalet Bakanı
R. Nasuhioğlu

İçişleri Bakanı ve
Devlet Bakanı V.
P. L. Karaosmanoğlu

Maliye Bakanı
H. Polatkan

Bayındırlık Bakanı
K. Zeytinoğlu

Sa. ve So. Y. Bakanı
Dr. E. H. Üstündağ

Tarım Bakanı
N. Ökmen

Çalışma Bakanı ve
İşletmeler Bakanı V.
N. Özsan

BÜTÇE KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğünün 1951 yılı Bütçesinde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — 27 . II . 1951 tarihli ve 5742 sayılı Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğünün 1951 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1) işaretli cetvelin 10 neu bölümünün 1 neî maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Pansiyonlar ve ilkokullar genel giderleri ile Millî Eğitim Bakanlığı yatılı okul ve pansiyonlarında okutulan öğrencilerin genel giderleri»

MADDE 2. — Aynı kanuna bağlı (R) işaretli cetvelin 10 neu bölümünün 1 neî maddesine ait formüle aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

«Millî Eğitim Bakanlığı yatılı okul ve pansiyonlarında okutulan öğrencilerin pansiyon ücretleriyle sair giderleri»

MADDE 3. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4. — Bu kanunu Maliye ve Ulaştırma bakanları yürütür.